

ქართული გზები

ძიორენა შენგელია

გასულ წელს საბერძნეთში „სამი ზღვის აუზის“ მწერალთა და მთარგმნელთა როდოსის სემინარზე ვიყავი მიწვეული. ახლა იმ დაუვიწყარი დღეების გასახსენებლად არ ამიღია კალამი. თუ რამ მართლაც დაუვიწყარი იყო და დღემდე გულს მითბობს, ეს ათენში ქართველებთან შეხვედრაზე ითქმის.

შორენა შენგელია ერთ-ერთი იმთავანია, ვისაც ერთხელ ნახავ და ქართული ზღაპარი გაგახსენდება, დედინაცვალი ობოლს კვერს რომ მისცემს. „გამეღელსაც აჭამე, გამომეღელსაც, შენც დაპურდი და შინაც მთელი მოიტანეო. ბავშვობის ზღაპარს ახლა ვუპოვე ახსნა. დედინაცვა-

ლი ცხოვრებაა, ჯადოსნური კვერი კი სიყვითე, აი, სწორედ შორენასნაირ ქალბატონებს შეუძლიათ დღენიდაც ზღაპრის გმირებით სიყვითით ცხოვრება, მერე რა თუ თვით ცხოვრება მკაცრია და დაუნდობელი. აფხაზეთიდან დევნილმა, ათენში მეორედ იგრძნო ლტოლვილის ზვედრი, მაგრამ სულით ძლიერმა ქალბატონმა უცხო მიწაზეც მოახერხა „პატარა საქართველოს“ აღორძინება.

“კარგი ცხოვრების საძებნელად არ წამოვსულვარ საბერძნეთში. არა, უბრალოდ, მე იმ ადამიანთა კატეგორიას მიეკუთვნები, რომლებიც მხოლოდ საზოგადოებით ცხოვრობენ, მისი სიყვარულით არსებობენ, აქაურმა ცხოვრებამ უფრო მკვეთრად დამანახა ის საშინელება, სიდუხჭირე, ტყუილი, უსამართლობა და უპასუხისმგებლობა ერის წინაშე, რომელიც ქართველი კაცის ხვედრია წლების განმავლობაში, წერდა ერთ-ერთ თავის წერილში შორენა შენგელია.

ცხოვრობს, დღენიდაც მუშაობს, ყველას თანამდგომია და ყველას ღვინისა და ჭირის მოზიარე, მერე კი, დამდამობით, როცა სამშობლოზე ფიქრი გაუსამღისი ხდება, ფიქრს ლექსად აქცევს.

მაყვალა გონაშვილი
საქართველოს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე

* * *

გაზაფხულდა... სევდა მაწევს, რადგან სულში ზამთარია, მე გაზაფხულს იქ ვეტრფოდო,

აქ კი ცრემლს ვღვრი რახანია. სული წუხს და გული ტირის, თუმც აპრილი დამდგარია, გარეთ ყველა ხარობს, მღერის... ჩემი გული ჩამკვდარია. იქ, ჩემს კერას, უცხო რჯულის, უცხო რწმენის დაეუფლა, გამიშალა მე ჭირის და... თავისთვის კი ღვინის სუფრა.

P.S. თურმე სახლი, ჩვენი სახლი გველოდება, ტირის ჩემი ფუძის ჭერი, ეზო-ყურე... მე თუ ვცოცხლობ – დაბრუნების მოლოდინით, ღვთისმშობელო, გვედრები, დამაბრუნე!

23.04.97.
ათენი

პოლორის ხმოვანს!

საუკუნეთ ცვლამ დაგამშვენა, გაგალამაზა, ვერ მოგერია ვერაფერი, იყავ უდრეკი და მხოლოდ მაშინ, როცა შენს შვილს ძლიერ უჭირდა, გახსენი გული, გზა მიეცი გადასარჩენი. სიცოცხლის წყურვილს შენ აძლევდი მაშინ დასაბამს,

უღელტეხილზე გამდინარე ცხოვრების წყაროს, უბედურ ლტოლვილს ექვეც მაშინ თავშესაფარად, ტანჯვა-წამების, მაგრამ იმედის გზაზე მომავალს. რამდენი ცოდვა დატრიალდა შენს მკაცრ კალთებზე რა ბევრი ცუდის გაკეთება შეძლებიათ ადამიანებს,

ვისაც შენ ასე უერთგულე, გზა გაუკვლიე, ვერ დანახეს ის სიყვითე და სილამაზე რაც შენ გაიღე. ცოდვების ტრიალს ვერ გაუძულ ალბათ შენ მაშინ, და ამიტომაც აბობოქრდი, ძლიერ განრისხდი, იმ რისხვას კი, ბევრი კარგიც, ემსხვერპლა მაშინ. შენ ბევრმა დედის სული განდო, მანდ სათვალყუროდ, და ბევრმაც შვილი მოგაბარა ჩასახუტებლად... ოპ, გზავ ტანჯვისა... სიცოცხლის ხსნისა... გამოცდის გზისა... გზაო მძიმე, იმ შავი დღისა...

28 აპრილი 1997 წელი
ათენი

საოცნებო სიზმარი

ვარსკვლავთცვენა საქართველოში, მათ ბრწყინვალეებას რა დაღვევს ჩვენში, სადი გონება, სადი აზრი გამოანათებს, რომ სწორ ქმედებას მისცეს სათავე! და ეს სათავე შენთვის იქნება, იმ საუკუნის დიდი საწყისი. საწყისი, რომლის ღირსიც შენა ხარ, რომ გაიბრწყინოს შენმა წარსულმა. და აღმართს შემდგარს, მომავალს შენსას დაეხმარება ღვთისმშობლის მადლიც. ის, არ გასწირავს მის წილხვედრ მიწას, არ მისცემს ეშმაკს დასამონებლად; შემდგომ კი როგორც უნახეს პირმშოს გვიხილავს ჩვენ ის აღორძინებულს.